

LOV OG EVANGELIUM

Utgis av Norsk Luthersk Lekmannsmisjon

Nr. 12

Desember 1988

24. årg.

Han kom!

Vær stille, alt kjød, for Herrens åsyn! For Han har reist seg og er gått ut av sin hellige bolig. (Sak. 2,17).

Ja, slik ble det som det her, og igjennom hele det gamle testamente, blir lovt. Slik ble det da dette spesielle barnet ble født her på jorden. Det var Herren som hadde reist seg og gått ut av sin hellige bolig.

Dette barnet er den Hellige Gud steget ned i forbannelsen. Derfor kom Han. For å ta synden og forbannelsen på seg (1 Mos. 3,17).

La glitter og julestemning få være hva det er. La ikke slike ting få erstatte det ene nødvendige, å få se hva som virkelig skjedde! Herren selv kom og tok bort det som

stengte oss ute, nemlig *vår synd!* Han kom altså ikke for den rettferdige, men for den ugudelige, som ingen gjerninger har (Rom. 4,5).

Herren ber her om stillhet for dette, som også i Job 37,14: «*Stå stille og gi akt på Guds under.*»

Men hva ser vi idag? Det er få, endog av de som bærer kristennavnet, som virkelig gir akt på dette under. Og det larmes mer enn noensinne, ikke minst mot Herren og Hans salvede (Salme 2,1-2).

Men vi som har fått den nåde å kjenne Herren, la oss ikke bli revet med av «storelven» (Es. 8,7-8, og 2 Tess. 2, 11), men stå stille og gi akt på Guds under. God Jul!

Einar Kristoffersen

Han som han har sett til arving

Etter at Gud fordom hadde tala mange gonger og på mange måtar til fedrene gjennom profetane, so hev han i desse siste dagar tala til oss gjennom Sonen, han som han har sett til erving yver alle ting, som han og hev gjort verdi ved, han som er avglansen av hans herlegdom og avbiletet av hans grunnhått og ber alle ting ved sitt veldes ord, og som difor då han hadde gjort reinsing for syndene våre, sette seg ved høgre handi åt Majesteteten i det høge, og han hev vorte so mykje hævare enn englane som han hev ervt eit herlegare namn framfor dei. Heb. 1,1-4.

Etter dødsfall vert det alltid ein arv, liten eller stor, god eller mindre god, alt etter kven arven kjem i frå. Herren Gud sa mannen fyre og baud: du må gjerne eta av alle trei i hagen, men det treet som gjev vit på godt og vondt, det må du ikkje eta av, for den dagen du et av det, skal du døy. 1. Mos. 2,16-17. Det gjekk slik Herren hadde sagt. Døden var ein realitet, ei sanning som menneske ikkje vil tru eller bøya seg under.

Kva vert arven etter denne død? Den vert ein evig dødsdom, skilt frå Gud for tid og eva. I sanning eit dødsbu utan dekning, ei ubetaleleg

gjeld, titusen talenter. Då er det godt det står skreve om ein som er sett til arving over alle ting. Han som hadde skapt alt, oppeheld alt, gjeve alt, drog seg ikkje unna arven. Han kunde om han vilde. I staden tok han arven for alle ting. Syndeskulda tok han på seg, den som skulde føra til evig død. Heile syndearven frå Adam til det siste menneske som ser dagens lys. Frå alle drepne i mors liv, for alle sambuarar, gudsspottarar, vranglærarar, falske profetar og forførarar. Ja, alt som vi ikkje ser og nemna kan. Vilde du teke imot ein slik arv? Vilde du seia: Ja, Fader, ja av hjartans lyst. Nei, ein slik arv ville ingen ha når det røyner på. Mennesket vil ikkje vera ved å stå der for den heilage Gud i denne drakt. Men denne drakt er det arvingen Jesus stedfortredaren tek på seg. Å, for eit under. Han var ikkje redd, og drog seg ikkje unna syndeansvar og dødsdom.

Sett til arving over alle ting, – Alt i ditt og mitt liv, er han sett til arving for. Som hermennene tok Jesus sin heilvovne kjole og trekte lodd om, slik tok Jesus mitt og ditt heilvovne synde liv på seg. Det var ingen han kunne dela med, anten alt eller ingenting. Han tok alt.

Difor kunne han ropa då sigeren var vunnen, «Det er fullført.» Han hadde kvitta seg med syndearven, betalt den med sitt blod, teke slangen sine våpen frå han og lagt han i band. Satan synd og død må rømme, hvem vil meg fordømme.

For at han skulle kunna gjera alt dette, måtte han verta eit menneske som vi. Han måtte fødst som vi, leva, eta, sova og arbeida som vi, og døy som vi. Men han døyde ein stedfortredars død, han var ikkje utlevd nedbråten av sjukdom, endå han var vel kjend med sjukdom. Nei, han var offerlammet i din og min stad. All verdens synd på ham blev lagt, hver fange frihet fikk. Gjort til synd seier Guds ord.

Kva var då arven etter Jesus død? Kven skulle arva det han etterlet seg? Denne arven var til så mange som han døyde for. Å, nei for ei gleda, å for ein rikdom, ein arv utan synd, utan dødsdom. Eit liv heilt og fullkome for Gud og menneske. Han sa sjølv: «Eg har fullført det verket du gav meg å gjera. Vidare: Eg helgar meg for dei, so dei skal vera helga i sanning. «Dette er vitnemålet, at Gud har gjeve oss æveleg liv, og dette livet er i Son hans.»

Like sikkert som han tok vår synd og dødsdom, har vi fått hans rettferd og det evige livs håp.

Kva har du gjort med syndearven frå fedrane? Han du for Guds domstol erkjent din død og falitt? eller seier du at du får venta til seinare? Herren seier: I dag når du høyrer hans røst, so forherd ikkje hjarta ditt. Det er på høg tid for alle å få byta synde arven, med nåden og fredsarven.

Domaren sjølv for dei dødsdømde døyde, Gud er forsona og Gud er oss god. Kome då sjeler, ja syndarer alle, Tak imot nåden for synd og for brot. Om me enn alle i Adam har falle, Har då vår Frelser alt saman gjort godt. Er det då rett at dei utløyste træler Ennå vil tola den lekkja dei bar? Nei, me vil alle som frikjøpte sjeler Lova i fridom vår Gud og vår Far!

Odd Dyrøy

Bladet Lov og Evangelium

Bladet blir sendt til alle som sender eksp., navn og adr.

Bladet blir holdt oppe av frivillige gaver.

Eksp: O. Dyrøy, 5620 Tørvikbygd.
Telefon 05-558363

Alt som har med bladets eksp. å gjøre, såsom tinging, oppsigelse og adresseforandring blir sendt dit.

Gaver til bladet kan sendes kass. M. Bø
postgiro 5 68 21 33.

Red. Einar Kristoffersen, Eklundbk. 11
3770 Kragerø,
tlf. 03-990845.

Norsk Luth. Lekmannsmisjon

Form. Ragnar Opstad
Opstadv. 38, 4350 Nærbø. Tlf. 04-43 36 85
Kass. Margrete Bø,
Vistnesvn., 4070 RANDABERG
Postgiro 5 68 21 33. Bankgiro 3204.10.10222

Jesus preker omvendelse

Og det skjedde mens de vandret på veien, da sa en til ham: Jeg vil følge deg hvorhen du går.

Og Jesus sa til ham: Revene har huler, og himmelens fugler reder; men Menneskesønnen har ikke det han kan helle sitt hode til.

Han sa til en annen: Følg meg! Men han sa: Herre! gi meg først lov til å gå bort og begrave min far!

Men han sa til ham: la de døde begrave sine døde; men gå du avsted og forkynn Guds rike!

Også en annen sa: Jeg vil følge deg, Herre! men gi meg først lov til å si farvel til dem der hjemme!

Men Jesus sa til ham: Ingen som legger sin hånd på ploegen og ser seg tilbake, er skikket for Guds rike.

Luk. 9, 57-62

Det er ikke meget vi hører om disse tre. Vi får ikke engang høre deres navn. Heller ikke hvordan det gikk med dem. Men vi skal treffe dem igjen en gang for den hvite trone. Og enten de ble frelst eller gikk fortapt, så skal vi få se at det viktigste blad i deres livs historie ble skrevet den dag. For da møtte de Jesus.

Mens de gikk på veien står det. Et uforglemmelig stykke vei og en uforglemmelig vandring i samtale med Jesus. Mange ønsket at de hadde levet den gang, for de mener at det da hadde vært lettere å bli en kristen. Det ønske tror jeg ikke er vel betenkt. Det var sikkert vanskeligere å gi seg i Jesu følge den gang enn det er i dag.

Og det er ingen vanskelighet å treffe Jesus nå. Han kommer mens vi går på veien og begynner å tale med oss. Vi ba ham ikke om noen samtale. Men han kom allikevel.

Jeg er glad ved å tenke på at det ikke finnes en av mine tilhørere som ikke Jesus har hatt i tale. Hvordan kan jeg

vite det? Det vet jeg fra Bibelen. Der ser jeg hvor stor og god Gud er. Han har påtatt seg å sørge for at ikke en av oss kommer i den evige fortapelse uten at han har talt ut med oss. Og det så tydelig at vi vet hvem som taler med oss og hva han vil.

Min kjære uomvendte tilhører. Du har opplevet meget mer med Gud enn du har fortalt til noe menneske. Du har opplevet merkelige stunder kanskje midt i ditt daglige mas og jag, hellige stunder! Du hadde ikke ønsket dem, men du kunne ikke hindre dem. Det var Gud som rørte ved din tankeløse og lettsindige sjel. Og da var det som skjell falt fra dine øyne. Du så hele ditt liv i en helt ny belysning. Det var nederlag og svikt hele veien. Og du kjente det som grunnen sank under dine føtter. Og det kom over deg en brennhet lengsel. Etter hva? Jeg vet det. Du lengtet ganske enkelt etter Gud, etter å legge ditt trette hode og ditt syke hjerte inn til Gud, han som har skapt

deg og forløst deg og kalt deg og fulgt deg. Da så du det så tindrende klart så ikke noe menneske behøvde å si deg det: Jeg får det aldri godt før jeg får det godt med Gud. Men da så du en ting til likeså tindrende klart: Jeg får det aldri godt med Gud før jeg får gjort opp med Gud.

De tre vi leste om i teksten – det er flere trekk i fortellingen som viser at de var godhjertet og snille, men tilbøyelige til å vike unna. De hadde gode forsetter og planer, men valget var de redde for, særlig å velge straks.

Jeg taler sikkert til mange i kveld som vet at de er uomvendt. Du vet at om du stupte død på gulvet i dette øyeblikk så stupte du like i helvete. Du vet at du kan ikke og vil ikke dø slik som du er nå. Du må bli omvendt innen du dør, men du vil ikke omvende deg nå. Vet du at også satan preker omvendelse. Ja, han preker ofte med tekst fra Bibelen. Da han fristet Jesus i ørkenen begynte han med å si, det står skrevet. Og så siterte han et helt vers i fra Det gamle testamente. Når han preker omvendelse sier han: Det står skrevet at du må omvende deg, ellers kommer du i helvete, men sier han, det haster jo ikke slik som predikantene alltid forteller.

Dette er sikkert satans fineste list. Han får menneskene til å tro at de vil omvende seg – siden. Det gir dem mot til å leve uomvendt. Hvordan kan du som er uomvendt legge deg rolig til å sove om kvelden, du som ikke vet om du våkner i din seng eller i helvete. Jo ganske liketil: Fordi du vil omvende

deg siden. Kunne du spørre dem som nå er i den evige fortapelse om de ikke hadde villet omvende seg, så tenker jeg at de fleste vil svare: Jo det ville vi. Men hvorfor gikk dere da fortapt? Vi ville aldri omvende oss nå, men siden.

Hør nå hvordan *Jesus* preker omvendelse. Det er *det* denne tekst sier tydeligere enn kanskje de fleste andre. Jesus sa til dem begge: Følg meg! og begge svarte ja. Men begge to føyer til: La meg først... Altså: siden, Nei, sa Jesus, ikke siden, men nå.

Synes du Jesus var hard imot disse? Den ene ba om å si farvel til dem hjemme. Og den andre ba om å få gå hjem å begrave sin far. Ja du kan godt si at Jesus var hard. Kjærligheten er hard når den ser at den elskede er i dødsfare, uten å ane det. Jesus så at for disse to gjaldt det nå eller aldri. Og da forlangte han en avgjørelse på flekken.

I kveld står jeg her i Kristi sted. Du synes det er dristig tale. Ja, jeg ville aldri vove å si det, hvis det ikke sto i Bibelen: Vi er sendebud i Kristi sted. Og nå skulle jeg be deg i Kristi sted: Omvend deg nå, der hvor du sitter!

Ja, sier du, men det kan vel ikke gå så fort og så lett! Til det vil jeg svare med ett bilde. Sett at du ble alvorlig syk i natt. Du fikk fatt i lege. Han sa at det var akutt blindtarm og at du måtte opereres øyeblikkelig. Nei, sa du jeg vil ikke opereres. Da dør du, sa legen. For sprekker den blindtarmen så forgifter den bukhinnen, og så dør du. Javel, så ville du opereres.

Da du så kom på sykehuset, hva tror du så overlegen spurte deg om? Om du

forsto deg på blindtarm? Ikke et ord! Om du forstod deg på operasjon? Ikke et ord! Han ville vite bare en eneste ting om du ville bli operert eller ikke. Og ville du opereres, så var det han som skulle operere.

Jeg skal si deg hvor mye du har med den operasjonen å gjøre. Du ligger på operasjonsbordet som et levende lik. Man bedøver deg så grundig at du ikke vet eller føler noen ting. Og for å være helt sikker på at du ikke skal gripe inn i operasjonen, binder han hender og føtter på deg. Det er han som operer, du blir operert.

Her ser jeg som i et lynglimt hvordan det går til å bli frelst. Det er Jesus, sjelenes lege som frelser deg. Han behøver ingen hjelp av deg. Men du må avgjøre om du vil, om du vil bli operert.

Vet du at det er noe Gud ikke kan gjøre for deg? Han kunne bli menneske for din skyld, han kunne lide for deg og han kunne dø for deg, men han kan ikke velge for deg. Det må du gjøre selv. Men merk: Det er ikke ditt valg som omvender deg, likeså lite som det på sykehuset er ditt valg som operer deg. Det er overlegen som opererer, men han må ha ditt ja. Det er Frelseren som frelser deg.

Fra det øyeblikk du legger deg i din store leges hender, er du allerede frelst. For å bli frelst behøver du nemlig bare å være en synder som ingen synd vil skjule, men gå til Jesus med all din synd og skam. I det øyeblikk du gir ham ditt ja, gjør han underet med deg. Da gir han deg del i sin fullbrakte frelse. Han breder syndernes forlatelse utover deg

og hele din fortid. Så gir han deg det du lengtet så såre etter, han gir deg fred. Fred med Gud og fred med din samvittighet, fred i livet og fred i døden. Og så gir han deg et nytt sinn som vil angre og bekjenne alt det du vet er synd og som vil kjempe mot alle dine kjære skjødesynder.

(Innsendt av A. Lid)

Nytt frå styret

Ny forkynnar

Magnor Sandvær har svara ja til kall frå styret til forkynnarteneste i Norsk Luthersk Lekmannsmisjon.

Sandvær, som er 49 år gammal, kjem opphaveleg frå øya Sandvær på Helgelandskysten, men har no sin heim i Kragerø kor han bur saman med kona Oddbjørg og ei – av i alt 3 døtre.

Dei siste åra har Sandvær arbeidd som bygningssnikkar. Han har for lenger tilbake reist 2-3 år i Den Indre Sjømannsmisjon, men den lengste tida har han hatt i Den ev. luth. frikyrkja, kor han har vore forstandar i 18 år – med den lengste perioden i Kragerø frå 1971 – 1982.

Vi ynskjer Sandvær Guds signing i det kall han no går inn i.

Sekretærskifte.

Av helsemessige årsaker går dette arbeidet no over frå Sven Berglund til Håvar Fjære, Sandefjord.

Samstundes ynskjer vi med dette å frigjera Berglund til meir direkte forkynnarteneste.

Vi er takksame for at Fjære har sagt seg villig til å ta på seg dette arbeidet, og vi trur at etter kvart som han blir kjend med dei ymse stadene at dette arbeidet framleis vil vera i gode hender.

Ragnar Opstad

Når Jesus står utenfor

Joh. Åp. 3, 14–22

Laodikea ble grunnlagt i det 2. århundre f.Kr. av den kjente kongen Antiokus II. Han oppkalte byen etter sin hustru Laodike. Byen hadde en meget fin beliggenhet, der hvor de store handelsveiene krysset hverandre både fra nord, sør, øst og vest. Opprinnelig ble byen grunnlagt for å utbre gresk kultur i disse områdene. Men på tross av den gode beliggenheten ble det ikke så mye ut av det. Da romerne senere fikk herredømmet over byen, fikk den betydning for handel og industri.

Byen hadde naturligvis ikke industri i moderne betydning, men som manufaktur eller hjemmeindustri. De forarbeidet bl.a. en kostbar ull, som var meget ettertraktet. Den var sort og hadde en underlig glans. De tjente store penger på den. Denne ullen finnes forresten ikke mer. De hadde også en medisinalindustri. F.eks. hadde de en bestemt øyensalve, fremstilt av en bergart. Salven var til hjelp mot øyesykdommer. Svakheten ved denne byen var at den var så avhengig av sin beliggenhet. Hvis trafikken begynte å gå andre veier, ville det gå ut over byen. Laodikea finnes ikke mer, men det er vokst opp en annen by i nærheten, som

man sier har erstattet Laodikea. Det gamle Laodikea var meget velstående med stor rikdom og høy levestandard etter forholdene på den tiden. Et av de sterkeste vitnesbyrd om byens rikdom har vi fra tiden etter år 60, da byen ble ødelagt av et stort jordskjelv. De klarte å bygge opp igjen byen selv uten støtte utenfra. Ved egen hjelp kom de på fote igjen.

I denne byen var det en kristen menighet som gjorde seg meget bemerket. Den hadde nådd det som mange setter som et ideal for en kristen menighet. Den var blitt dannet på et tidlig tidspunkt, antakelig under apostelen Paulus virksomhet i Efesus. (Apg. 19). Efesus var jo på den tid et misjonssenter. (Kol. 2, 1–3 og 4,16). Liksom byen stod seg godt økonomisk, synes menigheten å ha stått seg godt åndeleg sett. Slik har man sett på denne menigheten.

Det sies tre viktige ting om ham som taler til dem. Vi henviser til det som er sagt tidligere om dette, men fremhever visse ting for budskapets skyld. «Han som er amen», betyr han som er identisk med sine ord.

Hvis du vil møte Gud, da må du nødvendigvis lese din Bibel. Du kan ikke møte Gud i dine tanker eller i din fantasi, f.eks. ved å lukke

øynene og fantasere deg til å se et krusifiks som forestiller Jesus på korset. Det har ingenting med Gud å gjøre. Jesus henger ikke på korset lenger. Han fullbrakte soningen for våre synder en gang for alle. (Hebr. 10,12). Han lever, og han er den levende. Han er identisk med sine ord. Det innebærer også at han møter oss gjennom sitt ord. Hvor mye du bryr deg om Gud kan du finne ut av hvor mye du setter inn på å lese Bibelen, hvor mange av dagens timer bruker du til det?

På samme måte som alt godt kommer fra Guds ord, kommer også alt det som er vondt og vanskelig blant oss, av at vi forsømmer Guds ord. Også nådegavene som Gud gir, og som han vil skal være virksomme i de troende, kommer

gjennom Bibelen. Den Hellige Ånd kommer over oss gjennom Bibelen. Du har ikke mer tid til ham enn du har til din Bibel. Der Guds ord virker, er Gud personlig til stede. Og husk en ting til: Du kan ikke utrette mer for Jesus til gavn og velsignelse for andre enn det Guds ord får virke i deg. Det er sørgelig at mange mennesker har glemt det i dag. Verst er det når predikanter glemmer dette, så den som skal forkynne Guds ord, nesten ikke leser i Bibelen selv. Da blir forkynnelsen død og uten virkning. Guds ord er levende, og der Guds ord er i forkynnelsen, blir den levende. Da trenger den igjennom og rammer.

*Fortsettelse
(Ø. Andersen i Dagen)*

Guds frelse

Les Sak. 3,1-5.

Ja, i denne beretningen møter vi Herrens nåde i første setning: «Så lot Han meg se –»

Det var vel slik du ble en kristen? Ved at Herren tok dekket bort, så du fikk se?

Som sangeren uttrykker det: «Må Herrens Ånd ta dekket bort så syndere får se, at *det som er ved Sønnen gjort*, gjør sjelen hvit som sne.»

Her leser vi om Josva, selveste ypperstepresten i Jerusalem. Han som hadde denne store tjeneste for Gud. Og som i alle ting innrettet sitt liv etter Guds lov og forskrifter.

Men her blir det åpenbart, at det kunne ikke gjøre «sjelen hvit som sne.» Nei, han sto for Herrens engels åsyn i *skitne* klær. v 3. «Ble min iver aldri matt, gråt jeg både dag og natt, *syndens flekker er dog*

der—» Slik uttrykker en annen sanger det. Tjenesten kunne ikke ta bort Josva's synd!

Det forferdelige som skjedde i syndefallet, var dette at det la seg et dekke over menneskehjertet. Det ble mørke der det før var lys. «Han (djevelen) har forblindet de vantros sinn, så de *ikke ser*—» (2 Kor. 4,4).

Her er tale om et åndelig mørke. Et dekke som ikke tillater lyset å strømme inn. Prøv å rive det dekke bort så du ser! Hvordan vil du gå fram? Et legemlig blindt menneske kan ikke gi seg selv synet. Slik er det også med den åndelige blindhet. Men vi kjenner Jesu ord til enkelte slike legemlige blinde: «*Jeg vil, bli seende, og de ble seende. Lyset strømmet inn og de så det som det før hadde ligget et dekke over.*

En slik fortvilet situasjon er hvert eneste menneske født inn i. Det ser ikke sin sanne situasjon og heller ikke sin frelsesgrunn.

Men når du ser på mye av omvendelsesforkynnelsen idag, så skulle en tro at denne situasjonen hadde forbedret seg betraktelig. For idag er dette noe folk greier med selv. Det er bare å bestemme seg, ville være en kristen og så bli med i aktiviteten, lese, be, gå på møte osv. Men selv om dette er vel og bra, så er det jo ikke dette det dreier seg om. Men det dreier seg om noe så radikalt som å bli født av Gud.

At dekket tas bort så jeg *får se!*

Josva med all sin streben var fremdeles i sine skitne klær. Enda han handlet etter Guds ord. Allikevel, fremdeles i sin fortapte stilling. Det hadde ikke hjulpet ham det minste. Overhodet ikke!

Han studerte skriftene, han ba til Gud, han bekjente ikke bare sine egne, men også folkets synder, der han bar blod inn i helligdommen. Og tror du ikke Josva trodde på Gud, der han tjenestegjorde i templet? Men det hjalp ham ikke det minste. Å du, måtte det få tale til oss, som ofte kan fortrøste oss til mindre enn dette. Noe sant kjennskap til Gud hadde han ikke. Han visste bare hva Gud krevde av ham. Og dette gjorde han da etter så langt han forstod.

Du som leser; du vil gjerne høre Jesus til, du vil gjerne tro, du vil gjerne være en kristen, du leser Guds ord, du ber til Gud, du bekjenner dine synder, du går på møte, og du er med i aktiviteten. Men det er en stadig uro i ditt indre. Du blir aldri viss på barnekår. Kan jeg da leve i alt dette og allikevel stå for Gud i skitne klær? Da er jeg jo fortapt midt i min streben etter å nå det skjønne land!

Men mange får trøst av «sjelesørger», når de kan vise til disse gjerninger, og denne vilje.

Det står mange steder i Skriften

om det før omtalte dekke. Bl.a. i Es, 60,2: «Se, mørke dekker jorden og mulm folkene». (Les også Es. 25,7). I 2 Kor. 3,14f. står det: «Men deres sinn er blitt forherdet; for like til denne dag blir det samme dekke liggende når de leser den gamle pakt, uten at det blir åpenbart at den oppheves i Kristus. Men til denne dag ligger et dekke over deres *hjerte* når Moses leses.»

Tegnet på pakten med Abraham, var *omskjærelsen*. Det var en skarp kniv som måtte kutte noe av. Men Skriften taler videre om Åndens omskjærelse på hjertet. Kristi omskjærelse. (Rom. 2,29). Det er noe skarpt som kutter, så dekket glir til side og lyset får strømme inn. Og dette skarpe det er Guds ord som Ånden forkynner.

«For Guds ord er levende og kraftig, skarpere enn noe tveegget sverd, og trenger igjennom inntil det kløver sjel og ånd, ledemot og marg og dømmer hjertets tanker og råd.» (Hebr. 4,12). Guds ord er lys som skinner i mørket. Det er «kniven». Og der det blir hørt og tatt imot, der skjærer det igjennom. Å avvise Guds ord er å stenge seg selv ute ifra himmelen. Det er i ordet Han kommer til deg og vitner om sannheten.

Men mange er så opptatt med å tjene i Guds rike at de aldri får komme til ro så de kan høre og bli

frelst. Deres tanker trekkes hit og dit ved alt de skal gjøre. De får aldri bli stille for ordet!

For andre igjen så er det denne verdens mange ting som opptar dem. De blir opptatt med det den-nesidige og verdens ånd får råde og slukke enhver antydning til lys. Det som er av denne verden er for verdi-fullt for dem å gi slipp på.

Atter andre er så opptatt med å bekjempe sine synder og dårlige egenskaper, at de ikke hører budskapet, som *ikke* er for dem som har fått skikk på kristenlivet! Men vi er så ivrige på dette å skulle frelse oss selv!

Men der hvor Herren får komme til, der gjør Han ikke noe stort utav oss, men tvertimot så legger Han på byrder, ikke minst ved at vi får møte et krav som alltid er for høyt for oss. Da jeg strebet etter å bli god, nettopp da oppdaget jeg at jeg syndet verre enn før. Du skal ikke *begjære*, du skal ikke bli sint, hissig, du skal ikke *tenke ondt* om andre osv. Laodikeamenigheten vitnet: «Jeg er rik!», men denne menighe-ten var i ferd med å bli utspydd av Herrens munn. Et slikt vitnesbyrd lyder ikke fra den som virkelig har med Herren å gjøre, men du hører klagen: «— Jeg er så kald, jeg er så tom, jeg er så verdslig osv. Og til mere du forsøker å rette opp og få skikk på deg selv, til mere drar

Herren dekket til side så du får se din naturs sanne beskaffenhet, inn-til vi står med en lukket munn, skyldige for Gud! Da åpnes øret for andre toner. Om Ham som kom og kjøpte oss til Gud med sitt blod. Han som rettferdiggjør de ugudelige som ingen gjerninger har (Rom. 4,5). Dekket glir til side og lyset strømmer inn. Se, jeg har en Frelser! Dette er noe en troende stadig får oppleve. Hans rikdom er i himmelen, hvor Jesus sitter ved Faderens høyre hånd.

Og jeg som trodde det var jeg som skulle «komme på beina» og bli from og god og hellig. Og så var det tvertimot dette jeg trengte å innse, at jeg kan aldri bli noe annet enn hva jeg faktisk er. *En synder!* Et dårlig tre som bærer dårlig frukt!

Men Skriften taler også om et godt tre som bærer god frukt. Jeg har fått se, det er ikke meg. Det er ikke menneskenaturen. Jesus åpenbarer det for oss i beretningen om den riken unge mann (Mrk. 10,17f), som faller ned for Ham og spør: «Gode mester! hva skal jeg gjøre for å arve evig liv?» Og Jesus svarer: «*Ingen* er god uten én, *det er Gud.*» Han er det gode tre som bærer god frukt! Det er bare det som er av Ham som er god frukt. Alt som er av mennesket brenner opp.

Du strever med å bære god frukt,

for endelig å ha noe å komme med innfor Gud? La enten treet være godt og dets frukt god, eller la treet være dårlig og dets frukt dårlig, sier Jesus. Det gode skal du vente deg av Gud, og ikke av det som er dårlig. Nemlig slik som du er i deg selv. Det er Ånden som gjør levende (og det gjør Han ved ordet), kjødet gagnar intet. (Joh. 6,63).

Dersom du venter deg noe godt fra den kanten (fra kjødet), vil du, etter å ha strevet og ventet et langt liv om så må være, en dag få se deg selv i Josva's stilling: For Herrens engels åsyn *i skitne klær!* All din synd åpenbart i himmelen! Alt det du med din flid maktet å skjule for mennesker her. Du vil gå fortapt! For den som setter sin lit til lovgjeringer (som ofte av mennesker kalles *gode* gjerninger), får ingen tilgivelse hos Gud. Tvertimot, en slik har jo i sinn og gjerning forkastet Guds frelsesvei. Mange roser seg av evangeliet, alt mens de i hjerte og gjerning søker å grunne sin egen rettferdighet. De gir seg dermed ikke inn under den rettferdighet som er av Gud, den som *fås* ved troen på Jesus Kristus. Du vil gå fortapt, *fordi du ikke har trodd på Guds enbårne Sønns navn!*

Jamen jeg tror jo på Jesus! Javel, men tror du *bare* på Jesus? Tror du Hans offer er nok til å ta bort synd,

eller tror du at du må bekjempe synda i tillegg? Tror du Hans liv og gjerning i fullkommenhet for Gud er nok til rettferdighet for deg som tar din tilflukt til Ham? Eller tror du at du må være noe i tillegg? Tror du Jesu verk var halvgjort verk, slik at du må plusse på med noe i tillegg? Nei, sier ordet, det var nok det som Jesus gjorde. En arbeider ikke videre på det som er fullbragt!

Du, når dette kommer over deg, at du får se din synd, din avmakt, det som bor i deg, så er det bare Herren som vil vise deg at du spankulerer omkring i innbilte fjær, når du tror du er blitt noe annet enn hva du faktisk er. En skapning som hver dag på ny må være med på å be; forlat oss *vår skyld*.

Vis meg fordervelsens avgrunn *i meg*. Slik ba de gamle. Kanskje vi skulle begynne å be og synge slik igjen? Ser vi behovet av denne Guds gjerning idag? Vi *varsyndere*, men er det ikke nå lenger, hevdes det fra såkalt kristent hold idag. Midt imot den sannhet som burde være åpenbar for dem hver eneste dag på ny, dersom de levde i lyset. Men i Herrens øyne er vi ikke lenger syndere, *på grunn av troen på Jesus*.

Så lenge et menneske tror at det kan hjelpe Gud i frelse og helligjørelsen så lenge har det mennesket Gud imot seg, for det er imot sann-

heten! Vi må *bli frelst*, og det gjør Herren på en underlig måte. Nærlig ved ordet, ved budskapet tar Han dekket bort så vi får se hva Herren har gjort i stand for oss. Det er det som Herren har gjort som er oss til frelse. Frelsen har vi *fått!*

Se, sier Han til Josva: «Jeg tar din misgjerning bort fra deg og kler deg i høytidsklær». Det er *Herren* som tar av ham, og det er *Herren* som kler ham.

Guds menighet er kalt *Jesu brud*, og Han vil ha bruden *slik Han vil ha bruden!* Derfor ber Han ikke om vår hjelp, men vi er som leret i Hans hånd, og Han former oss slik Han vil ha oss ved sitt ord. Ved trengsel og tukt, tar Han av oss de skitne klær og kler oss i høytidsklær. Målet er nemlig å fremstille oss fullkomne *i Kristus* (Kol. 1,28).

Jesus talte om den gode del ved Hans føtter for å høre Hans ord. Forsøm ikke den plassen.

Einar Kristoffersen

Forkyndelsens situation i dag

Av Dan K. Mansson

Det forrige århundredes forkyndere skal ikke forgudes for deres vækkende forkyndelse, for der var også mange fejl og mangler ved deres forkyndelse. De var ikke altid velforberedte eller velformulerede. Det var ikke altid teologisk holdbare udlægninger af teksten, de leverede.

Men én ting kendetegnede vækkelsesbevægelsernes første tid og en stor del af præsternes forkyndelse: De var grebet af Guds Ånd og Guds Ord.

Velformuleret men uden ånd

I dag må en stor del af forkyndelsen i kirker og missionshuse betegnes som velformuleret, men uden ånd. Den behøver ikke nødvendigvis at være forkert. De rigtige ting bliver sagt, der bliver prædikeret med udgangspunkt i den læste bibeltekst. De evangeliske sanheder bliver måske formuleret i nye og enkle vendinger.

Nogle forkyndere magter yderligere at jonglere med ordene, så der fremkommer små pudsige ordspil og tanke- rim, som fanger tilhørernes opmærksomhed. Men der er ingen ånd i forkyndelsen. Dette kan siges om en stor del af nutidig forkyndelse.

En forkyndelse, som er virket af Guds Ånd, og hvorigennem Guds Ånd virker, har forandret forkynderen og vil forandre tilhørerne. Man kan ikke gå ud af kirken eller missionshuset uden, at der er sket noget med én under den åndelige forkyndelse, enten

forhærdelse eller frelse, enten afsløring og tilgivelse eller forkastelse og ligegyldighed. Forkyndelsen griber mennesket, fordi den angår mennesket og foreholder det Guds Ord. Og Guds Ord er virkende.

En åndsbåren forkyndelse

Johannes' forkyndelse var præget af det, han havde hørt, set, skuet og følt (jvf. Ap.G. 4,20; 1. Johs. 1,1-5 m.fl.). Den personlige erfaring af det evige liv, af Guds kærlighed, af synd, af barneforholdet er forudsætningen for og indholdet i den forkyndelse, vi møder i Johannes' breve, hvilket ikke indebærer dusinvis af små historier og træk fra Johannes' liv og sikkert mange interessante oplevelser og samtaler med mennesker. Han foreholder mennesker Guds evig sanheder.

Vi trænger til en åndsbåren forkyndelse, som er født i forkynderens lønkammer og liv med Gud. Om Peter og Johannes siges det, at de var ulærde mænd og lægfolk, hvilket også kan siges om ikke få forkyndere i dag; den undren, deres forkyndelse var årsag til, havde sin grund i deres samvær med Jesus.

Ulærde lægmænd kan ikke undskylde deres simple forkyndelse med manglende kundskab, for den undrenskabende forkyndelse fødes i samværet med Jesus. Og forkyndelsen af Ham, som vi korsfæstede, skaber en Gud-villet stikken i hjertet (Ap.G. 2,36-37).

En forkyndelse uden ånd er ikke skabt i samværet med Jesus, men den er formet ved et skrivebord uden bedesammelse.

En uprøvet eller gennemlevet forkyndelse

Alt for ofte går man fra kirke eller missionshus uden, at hjertet blev grebet af Ordet, uden at forkyndelsen havde skabt en ny situation. Man går hjem med en fornemmelse af, at dette Ord heller ikke havde grebet taleren. Der blev måske intet forkert sagt, men hjerterne forblev underligt uberørte.

Og når der ikke var så megen hjælp i forkyndelsen, så får man en mistanke om, at den ikke er født i en Jakobskamp på knæ foran en åben Bibel. Hvordan skal forkyndelsen hjælpe et menneske ind på troens vej, når forkynderen ikke selv begiver sig ud på de 70000 favne? Hvordan skal forkyndelsen hjælpe et menneske med tvivl, når tvivlen ikke får lov at gøre sine livtag på forkynderen selv?

Hvordan skal Ordet tænde lys i mørket for en anfægtet sjæl, når anfægtelsen ikke er en personligt gennemlevet erfaring hos forkynderen? Hvordan række våbenet videre til en såret sjæl i kampen mod synden, når forkynderen aldrig selv har taget kampen op? Osv.

Dette er ikke sagt, fordi jeg mener, det kun er personlige erfaringer, som skal videregives i forkyndelsen. Nej, Ordet skal udlægges, så Ordet taler. Men de ord, Gud lægger på forkynderens hjerte at videregive i forkyndelsen, er jo netop de ord, som trøstede forkynderne selv (2. Kor. 1,4). Han kan

ikke tie om det ord, han har set, hørt og erfaret sandheden af.

Mange både kendte og ukendte mænd i Gud rige fik gennem deres forkyndelse lov til at hjælpe mennesker, fordi de selv gennemlevede forkyndelsens emne. Gud havde rørt ved deres hjerte, og derfor blev det en hjerteresag, de formidlede videre med stor åndelig erfaring, fra hjerte til hjerte. Når tilhørerne hører den forkyndelse, så rykkes de ind i Guds værksted, hvor Ordet begynder at arbejde med dem.

Forkyndelsen uden frugt

I Guds værksted arbejder Ånden ved Ordet. I en forkyndelse uden ånd sker der ikke noget med mennesket. Det bliver i bedste fald en oplevelse rigere: «Det var en god prædiken!» «Hvor var det stærkt sagt!» men åndsfattig forkyndelse er uden frugt.

En kristen, som lader sig fylde af en sådan forkyndelse, dør en langsom og umærkelig åndelig død, fordi vedkomne stadig går i kirke eller til møde, men registrerer ikke talens manglende åndsfulde. Og når tilhørerne dør, dør menigheden, omend den i lang tid derefter kan have ord for at leve (Johs. Åb. 3,1-6).

Selvudslettende forkyndelse

I en åndsfuldt forkyndelse træder forkynderen altid i baggrunden, for «han bør vokse, men jeg blive mindre» (Johs. 3,30).

«Den herlige frelser, jeg ejer», bliver herliggjort, mens forkynderen selv omskibes til blot at være en røst af en, der råber: «Jæven Herrens vej!» (Johs.

1,23) og en finger, som peger væk fra sig selv og hen på Ham, «Guds lam, som bærer verdens synd!» (Johs. 1,29). Forkynderen prædiker selvudslettende, så intet andet end Jesus alene står tilbage.

Forkyndelse eller fortælling

Nogle forkyndere har tillagt sig den vane at inddrage mange små historier og træk fra deres forkynderviksomhed eller dagligdag i forkyndelsen. En enkelt gang har jeg hørt en «prædiken», hvor de første 5 minutter drejede sig om det læste Gudsord, hvorpå der fulgte 5 historier og personligt oplevede træk, som udfyldte de følgende 25 minutter.

Min fornemmelse var, at den ene historie tog den anden. Ellers er det almindeligt for en del forkyndere at «krydre» udlægningen af Guds Ord med 5-10 kortere eller længere personligt oplevede historier.

Den type forkyndere er meget vel-lidte netop for deres måde at «krydre» forkyndelsen på. Ja, folk kan rejse langt for at høre en sådan forkynder. Man husker deres historier, hvilket klart kan erfares ved vidnemøder.

Men det er også klart, at de mange personlige oplevelser eller rørende historier anvendt i forkyndelsen modarbejder selvudslettelsen og sætter forkynderen ind i rampelyset. I enkelte tilfælde bliver forkynderen selv forkyndelsens midtpunkt, bevidst eller ubevidst fra hans side.

En væsentlig forudsætning for anvendelsen af historier eller træk i forkyndelsen må være, at de fremmer

forståelsen af Guds Ord. Det er ikke nok, at de små træk holder folks opmærksomhed fanget, pepper en ellers lidt kedelig tale op, eller gør prædiken børnevenlig. En oplevelse anvendt i forkyndelsen skal huskes for dens forklarende pointe til Guds Ord.

Hvis den drager opmærksomheden bort fra det egentlige hen på noget andet, f.eks. forkynderen selv, eller fremmer en bestemt følesreaktion, grinen eller tåre, som ikke har med selve udlægningen af Ordet at gøre, må den siges at være ubrugelig i forkyndelsen af Ordet. Et træk skal illustrere Ordet, ikke drage tanker hen på noget andet.

(Fra dansk)
Forts. neste nr.

Jesus la meg høre

Jesus la meg høre, om og om igjen.

:/:Du på korset døde, åpnet himmelen:/:

Der i dine hender, tegnet du mitt navn.

:/:Aldri du meg glemmer, hvilken trøst i savn:/:

Trygt som barnet iler, hen til faders favn.

:/:Tillitsfullt det hviler, fri fra verdens larm:/:

Det kan ei forklares, denne hvile skjønn.

:/:Det som her erfares, er hans nådes lønn:/:

Himlens harpetoner, høres alt på jord.

:/:Pris til vår forsoner, fra en hver som tror:/:

Eder er idag en frelser født, som er Kristus Herren

Ja, så er julen her igjen, og dette julens underfulle budskap skal lyde i kirker og bedehus. Har du fått åpenbart for ditt hjerte hvem dette barnet er som ble født der i stallen, og lagt i en krybbe julenatten? Barnet i krybben er selve frelsen for deg og meg, og den eneste som har retten i seg til livet. Her ser du det eneste menneske født på jord til Guds velbehag. Barnet i krybben er Guds offerlam som bærer dine og mine synder bort fra Guds ansikt, og går like inn i helligdommen med sitt eget blod. Her blir Hans blod godtatt som offer for synd.

Du, dette barnet er det eneste menneske på denne jord som har vandret et liv til Guds ære. Han blir

født under loven for å kjøpe deg og meg fri fra loven, så vi skal få barnrett. Ser du dette barnet i krybben der Han henger på forbannelsens tre og blir gjort til selve forbannelsen? Hører du Han ber for sine brottsmenn der på Golgata? Ser du Han er forlatt av alle, og hører du ropet: «Min Gud, min Gud hvorfor har du forlatt meg?» Men ser du så til slutt, denne herlighet som omkranser Ham i himmelen hos Gud, der Han taler din og min sak, full av nåde og sannhet? Barnet som ble født julenatt er Kristus mitt liv. Alt det du og jeg trenger for himmel og jord, det har vi i Ham.

Sølvi Straumstein